

**Secția Științe Sociale și Economice
a Academiei de Științe a Moldovei**

RAPORT

PRIVIND ACTIVITATEA
ȘTIINȚIFICĂ ȘI INOVAȚIONALĂ A SȘSE A AȘM

în perioada ianuarie-iunie 2015

Coordonator: **Victor MORARU**, prof. univ., dr. hab.

Informații generale

Secția este constituită din membrii instituționali:

- Institutul Național de Cercetări Economice
- Institutul de Cercetări Juridice și Politice

și membrii de profil:

- Institutul de Științe ale Educației
- Academia de Studii Economice a Moldovei
- Universitatea de Stat din Moldova
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”.
- Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
- Universitatea de Stat din Tiraspol
- Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova
- Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport
- Academia de Administrare Publică

având în componența sa 7 membri ai Academiei:

- **Membrii titulari:** Alexandru ROȘCA, Gheorghe RUSNAC, Grigore Belostecinic.
- **Membrii corespondenți:** Ion GUCEAC, Dumitru MOLDOVANU, Andrei TIMUȘ, Sergiu CERTAN.

Activitatea de management a secției

În perioada ianuarie – iunie 2015 activitatea științifico-organizatorică a SȘSE s-a derulat în conformitate cu prioritățile trasate:

- Coordonarea cercetărilor științifice desfășurate în cadrul instituțiilor de profil, precum și în subdiviziunile științifice de profil;
- Asigurarea managementului activității științifice, acoperind aria următoarelor probleme: sporirea contribuției institutelor la soluționarea problemelor stringente ale societății și economiei țării, eficientizarea utilizării resurselor bugetare, intensificarea participării la concursurile de proiecte naționale și internaționale, prioritate având Programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii Europene Orizont 2020 și perfecționarea abilităților de elaborare a propunerilor de proiecte, monitorizarea activității științifice a institutelor, etc.;
- Astfel, în cadrul SȘSE în perioada de referință au fost organizate:
- Adunarea SȘSE – 1;
- Ședințe ale Biroului Secției – 6;

Activitatea SȘSE

La ședințele Biroului secției au fost abordate, discutate și aprobate mai multe subiecte precum:

- A fost aprobată candidatura dlui. dr.hab.,. prof. Victor Juc în funcția de vicedirector al Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM, care a fost ales prin vot secret în cadrul Ședinței lărgite a Consiliului Științific Provizoriu al ICJP al AȘM;
- A fost aprobată candidatura dlui. dr. Serghei Sprincean în funcția de secretar științific al Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM, care a fost ales prin vot secret în cadrul Ședinței lărgite a Consiliului Științific Provizoriu al ICJP al AȘM;
- S-a propus Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM spre examinare subiectul, privind decorarea cu Medalia „Meritul Civic” a domnului doctor habilitat în economie, profesor universitar Alexandru STRATAN, director al Institutului Național de Cercetări Economice al AȘM, în semn de înaltă prețuire și profundă recunoștință pentru merite remarcabile în activitatea prodigioasă științifico-managerială;
- Au fost examinate și avizate un șir de proiecte de hotărâre;
- Au fost coordonate și emise răspunsuri la toată corespondența, ce a parvenit din interior și exterior;

Activitatea SȘSE

- S-a propus Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM spre examinare subiectul privind decorarea cu *Medalia « Dimitrie Cantemir »* a domnului Anatolie Rojco, doctor în economie, conferențiar cercetător, pentru contribuție științifică și excelență în cercetarea economică, precum și cu prilejul împlinirii onorabilei vârste de 70 ani;
- S-a propus Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM spre examinare subiectul privind decorarea cu *Medalia « Dimitrie Cantemir »* a domnului Valeriu Doga, doctor habilitat în economie, profesor universitar, pentru activitate prodigioasă și aport considerabil adus la implementarea rezultatelor cercetărilor economice, precum și cu ocazia împlinirii a 65 ani de la data nașterii

Activitatea SŞSE

- Secția s-a implicat activ în coordonarea diverselor activități, care presupun participarea implicită a membrilor săi instituționali și de profil;
- Secretarul științific al secției este membru al Consiliului științific al INCE, care participă, cu regularitate, la ședințele de lucru ale acestuia;
- Secția este implicată în organizarea și buna desfășurare a diverselor evenimente științifice: conferințe, mese rotunde, seminare,...

Activitatea SŞSE

În cadrul instituțiilor Secției se derulează 46 de proiecte, încadrate în **direcția strategică 5: *Patrimoniul național și dezvoltarea societății.***

Menționăm faptul că paralel cu proiectele instituționale, cercetătorii instituțiilor secției realizează și proiecte științifice internaționale bilaterale cu România, Belarus, Italia, etc.

Activitatea editorială

Rezultatele investigațiilor efectuate s-au materializat în 215 lucrări științifice publicate, inclusiv:

Monografii - 7,

Culegeri - 4,

Lucrări științifico-didactice - 3,

Articol în revistă cu factor de impact - 2,

Articole în reviste editate în străinătate - 8,

Articole în reviste științifice recenzate din țară – 51:

dintre care 37 de Categ. B și 21 Categ. C,

Articole în culegeri științifice naționale - 22,

Articole în culegeri științifice internaționale - 11,

Publicații științifice electronice - 26,

Ghiduri metodologice - 3,

Rezumate (teze) la conferințe internaționale - 20.

Activitatea științifică a Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

În conformitate cu Planul de activitate științifico-organizatorică a Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM, în perioada 2015 – 2018, în cadrul Institutului urmează să fie realizate 4 proiecte instituționale:

- 1) 15.817.06.11F - Modernizarea social-politică a Republicii Moldova în contextul extinderii procesului integraționist european. Director de proiect: prof. V. JUC.
- 2) 15.817.06.12F - Dezvoltarea cadrului juridic al RM în contextul necesităților de securitate și asigurare a parcursului european. Director de proiect: prof. V. CUȘNIR.
- 3) 15.817.06.13F - Constituirea clasei mijlocii în condițiile transformării societății și asocierii Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Director de proiect: conf. V. MOCANU.
- 4) 15.817.06.10F - Redimensionarea politicii externe și interne a Republicii Moldova din perspectiva evoluției proceselor integraționiste și modificărilor geopolitice ale sistemului internațional. Director de proiect: prof. A. BURIAN.

Activitatea științifică a Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

- Concomitent cu proiectele instituționale, cercetătorii institutului realizează și 2 proiecte științifice internaționale bilaterale:
- 1) 15.820.16.06.09/It Proiect de mobilitate (Moldova-Italia) „Dimensiunea socio-economică a migrației în Italia și Republica Moldova” (2015-2016) din cadrul Programului de colaborare bilaterală dintre Academia de Știință a Moldovei și Consiliul Național pentru Cercetare din Italia. Director de proiect - prof. MORARU V.
- 2) Proiectul de cercetare comun (Moldova-Belarus) „Metodologia evaluării complexe a calității mediului ambiant – bază a cercetării calității vieții umane în condițiile transformărilor socionaturale globale” (2015-2016) din cadrul Programului de colaborare bilaterală dintre Academia de Știință a Moldovei și Fondul Republican de Cercetări Fundamentale din Belarus. Director de proiect - prof. JUC V.

Activitatea științifică a Institutului de Cercetări Juridice și Politice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

În perioada de referință, grupul de inițiativă din cadrul ICJP al ASM, fiind coordonat de către Serghei SPRINCEAN dr., conf. cerc., secretar științific al ICJP al ASM, a depus spre evaluare 5 proiecte în cadrul programului Horizon 2020:

- ”Common and different features in the preservation and transformation of memorial memory of Central and Eastern Europe”, Call: H2020-MSCA-RISE-2015, Topic: MSCA-RISE-2015, Action: MSCA-RISE, ProposalNumber: 691005, Proposal Acronym: COMPRESMEM. Coordonator: Universitatea din Vilnius, Kaunas Faculty of Humanities, Lituania.
- ”An analysis of relations between the EU and Ukraine, Moldova and Belarus with regard to improving effectiveness and tightening links between economies and societies all around of EU and EaP countries, Call: H2020-INT-SOCIETY-2015 Topic: INT-08-2015 Type of action: RIA Proposalnumber: 693066 Proposalacronym: EU-Umbrella, Coordonator: UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU, Polonia
- ”Enhancement of research capacities regarding the mediation and solving of conflicts for increasing security in the Eastern and Central Europe: case of Republic of Moldova”, Call: H2020-TWINN-2015, Topic: H2020-TWINN-2015, Type of action: CSA, Proposal number: 692040, Proposal acronym: CONSOLV, Coordonator: ICJP al ASM.
- ”EU-EaP research and innovation infrastructure” Call: H2020-INT-02-2015 / Topic: Encouraging the research and innovation cooperation between the Union and selected regional partners – proposals targeting Southern Mediterranean Neighbourhood, Eastern Partnership, Coordonator: International Development Norway, Norvegia.
- ”European Com-union Re-Enhance. 70+ memories scrutinizing network”. Acronym ECORE. Europe for Citizens Work Programme 2015 – Strand 1. European Remembrance, Coordonator: CEPOS, Romania.

Activitatea științifică a Institutului Național de Cercetări Economice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

În perioada de referință, Institutul Național de Cercetări Economice a Academiei de Științe a Moldovei a realizat următoarele activități conform planului de lucru, în primul semestru al anului 2015:

În cadrul proiectului instituțional aplicativ **„Elaborarea instrumentarului de măsurare a stabilității financiare”**.

- A fost elaborată baza conceptual-metodologică, ce ține de managementul stabilității financiare a statului și instrumentarul de măsurare a acesteia;
- A fost realizată cercetarea aspectelor teoretice privind stabilitatea financiară a statului;
- A fost analizat conceptul și experiența mondială privind managementul stabilității financiare;
- În contextul realizării indicatorilor de performanță a fost: (i) publicată monografia „Stabilitatea financiară a economiei în tranziție”; (ii) organizată masa rotundă cu genericul „Stabilitatea financiară a Republicii Moldova: realitate, probleme și soluții”.

Activitatea științifică a Institutului Național de Cercetări Economice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

În cadrul proiectului instituțional aplicativ „*Armonizarea politicii de dezvoltare a IMM-urilor în Republica Moldova cu principiile ”Small Business Act” pentru Europa*”, Etapa a.2015: ”Perfecționarea politicii de susținere a IMM-urilor în Republica Moldova: îmbunătățirea condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor familiale”, conform planului calendaristic de cercetare, au fost realizate următoarele:

- Au fost calculați și monitorizați principalii indicatori de dezvoltare a sectorului IMM în Republica Moldova;
- Au fost cercetate aspectele teoretice și problemele generale de reglementare a afacerilor de familie;
- S-a realizat analiza experienței străine cu privire la reglementarea și susținerea afacerilor de familie, cu referire la țările UE;
- S-a elaborat Ghidul pentru realizarea interviurilor cu antreprenori și Recomandări pentru interviuatori;
- Au fost realizate primele interviuri.

Activitatea științifică a Institutului Național de Cercetări Economice al AȘM desfășurată în primul semestru al anului 2015

În cadrul proiectului instituțional aplicativ „*Abordarea multidisciplinară a capitalului uman și dinamicii populației în vederea creșterii performanței politicilor privind populația și dezvoltarea în Republica Moldova*”, în conformitate cu planul calendaristic:

- A fost ajustată metodologia de calcul al Indicelui Îmbătrânirii Active (AAI) a populației la cerințele metodologice ale UE, ținând cont de specificul statisticii naționale, determinați și calculați indicatorii compoziți ai AAI. Estimarea acestui indice (AAI) se face pentru prima dată în Moldova și permite îmbunătățirea evaluării procesului de îmbătrânire, facilitează elaborarea politicilor mai eficiente ajustate la procesul de îmbătrânire demografică;
- A fost estimat numărul *de facto* și structura pe vârste și sex a populației Republicii Moldova ținându-se cont de fluxul migrațional calculat în baza standardelor UE. Au fost evidențiate erorile sistemice în calcularea indicatorilor statistici oficiali cu privire la situația socio-demografică în republică și determinate eșuările în elaborarea prognozelor și politicilor demografice, bazate pe statistici oficiale eronate. În baza rezultatelor a fost elaborat Barometrul Demografic;
- Au fost determinați indicatorii compoziți pentru calcularea speranței de viață sănătoase a populației Republicii Moldova în baza metodologiei de calcul prin metoda lui D.Sullivan. Speranța de viață sănătoasă pentru Republica Moldova a fost calculată în premieră la nivel național, inclusiv diferențiat pe sexe, medii de reședință și grupe de vârstă;
- A fost realizat studiul analitic complex al bunăstării familiei cu copii în Republica Moldova.
- Au fost determinate particularitățile evoluției familiei și a problemelor socio-economice cu care se confruntă, evaluată situația copiilor instituționalizați și nivelul de protecție socială a acestora, precum și gradul de integrare a familiilor în societate. Recomandări de ameliorare a politicilor în domeniu au fost prezentate autorităților publice și partenerilor sociali în cadrul mesei rotunde dedicate Zilei Internaționale a Familiei cu genericul ”Vulnerabilitatea familiei și situația copiilor” (14 mai 2015).

Deficiențe privind realizarea Planului de acțiuni științifico-organizatorice

- Resurse financiare insuficiente pentru realizarea pertinentă și în timp real a activităților propuse în planurile de acțiuni ale instituțiilor;
- Uzura fizică și morală a tehnicii de calcul;
- Condiții climaterice nefavorabile, în speță pe timp de vară...

Cele mai relevante manifestări științifice

- Masa rotundă „Dezvoltarea inovațională a unităților administrativ-teritoriale din Republica Moldova. Interacțiunea dintre Guvern, Academia de Științe, business și autoritățile locale”.

Organizatori:

- INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE ȘI POLITICE,
- INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE,
- AGENȚIA PENTRU INOVARE ȘI TRANSFER TEHNOLOGIC.

Evenimentul s-a desfășurat pe 5 iunie 2015, orele 09:00, în Sala Azurie a Academiei de Științe a Moldovei.

Cele mai relevante manifestări științifice

- Masa rotundă cu genericul “Politici migraționale în țările de origine și în cele de destinație: efecte socio-politice și demografice”. Eveniment desfășurat pe 17 februarie 2015, în Sala Mică a AȘM;
- Masa rotundă cu genericul „Stabilitatea financiară a Republicii Moldova: realitate, probleme și soluții”. Eveniment desfășurat pe 13 mai 2015, în incinta Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice a Institutului Național de Cercetări Economice, în cadrul evenimentului fiind lansată monografia „Stabilitatea financiară a economiei în tranziție”;
- Pe 19 mai 2015 a avut loc “Ceremonia de înmânare a însemnelor onorificului titlu de Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei, dlui Dumitru Parmacli, Doctor habilitat în economie, profesor universitar.
- Titlul de Doctor Honoris Cauza i-a fost conferit distinsului profesor pentru contribuția deosebită la dezvoltarea științei, societății, educației și culturii, precum și pentru susținerea și promovarea activităților de cercetare-inovare și creație, la propunerea Senatului Universității de Stat din Comrat.

Activitatea SŞSE

**Mulțumesc
pentru atenție!**